

2024/3097

2024.12.6.

A TANÁCS (KKBP) 2024/3097 HATÁROZATA

(2024. december 5.)

a kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszeres délkelet-európai tiltott kereskedelmének megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó törekvéseket támogató átfogó program támogatásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 28. cikke (1) bekezdésére és 31. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A délkelet-európai államok több évtizede jelentős kockázatokkal és kihívásokkal szembesülnek a tiltott kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszeres destabilizáló hatású felhalmozódásával és ellenőrizetlen terjedésével kapcsolatban. Az említett kockázatok szélesebb körű negatív következményekkel járnak Európa egészére nézve és azon túl is.
- (2) A Tanács 2018. november 19-én elfogadta a tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni uniós stratégiát „A fegyverállomány biztonságossá tétele, a polgárok védelme” címmel (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia).
- (3) Regionális szinten a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégia kötelezi az Uniót és tagállamait, hogy nyújtsanak támogatást a bűnüldözési kapacitások megerősítéséhez a kereskedőhálózatok azonosítása, tevékenységük megzavarása és megakadályozása, valamint annak megelőzése érdekében, hogy a tűzfegyverek terroristákhoz és bűnözőkhöz kerüljenek az illegális piacon keresztül.
- (4) A kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, leküzdéséről és megszüntetéséről szóló cselekvési program végrehajtása terén tett előrelépés felülvizsgálatára összehívott, 2024 júniusában tartott negyedik ENSZ-konferencia záródokumentumában foglaltaknak megfelelően az ENSZ tagállamai vállalták, hogy adott esetben minden szinten megerősítik a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének megakadályozására és az ellene való küzdelemre irányuló partnerségeket és együttműködést.
- (5) Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetben (a továbbiakban: EBESZ) részt vevő államok 2000-ben elkötelezték magukat amellyel, hogy küzdeni fognak a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmének minden vonatkozása ellen. Az ENSZ harmadik felülvizsgálati konferenciájának eredményei alapján az EBESZ 2020-ban naprakésszé tette a kézi- és könnyűfegyverek hatástalanítására vonatkozó gyakorlati útmutatóját, elismerve a kézi- és könnyűfegyverek visszafordíthatatlan hatástalanítása vagy megsemmisítése biztosításának fontosságát.
- (6) Az e határozat által támogatott projekt figyelembe fog venni más regionális kezdeményezéseket, különösen a nyugat-balkáni ütemtervet, az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjának (UNDP)/a Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központnak (SEESAC) a munkáját, valamint az Európai Bizottságnak a fegyverzet-ellenőrzéssel és a tiltott fegyverkereskedelemmel kapcsolatos, Délkelet-Európában folytatott releváns tevékenységeit.
- (7) Az Unió korábban a 2012/662/KKBP⁽¹⁾, a (KKBP) 2017/1424⁽²⁾ és a (KKBP) 2019/2009⁽³⁾ tanácsi határozat útján támogatta az EBESZ kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos tevékenységeit.

⁽¹⁾ A Tanács 2012/662/KKBP határozata (2012. október 25.) az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) régiójában a kézi- és könnyűfegyverek tiltott kereskedelmével és túlzott felhalmozódásával kapcsolatos kockázat csökkentését célzó tevékenységek támogatásáról (HL L 297., 2012.10.26., 29. o.).

⁽²⁾ A Tanács (KKBP) 2017/1424 határozata (2017. augusztus 4.) az Észak-macedón Köztársaságban és Grúziában a kézi- és könnyűfegyverek, valamint a hagyományos lőszeres tiltott kereskedelme és túlzott felhalmozódása kockázatának csökkentését célzó EBESZ-tevékenységek támogatásáról (HL L 204., 2017.8.5., 82. o.).

⁽³⁾ A Tanács (KKBP) 2019/2009 határozata (2019. december 2.) a fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelme elleni küzdelemre irányuló ukrán erőfeszítéseknek az EBESZ-szel együttműködésben történő támogatásáról (HL L 312., 2019.12.3., 42. o.).

- (8) A Tanács (KKBP) 2021/2133 határozata (*) a kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszeres délkelet-európai tiltott kereskedelmének megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó törekvéseket támogató átfogó program támogatását célzó projekt I. szakaszát segítette. Jelenleg helyénvaló támogatni az említett projekt II. szakaszát,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A tiltott tűzfegyverek, kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres elleni uniós stratégia (a továbbiakban: a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó stratégia) végrehajtására figyelemmel e határozat célja csökkenteni a kézi- és könnyűfegyverek Délkelet-Európába irányuló, azon belüli, illetve onnan kiinduló tiltott kereskedelmének és ellenőrizetlen terjedésének kockázatait, amely kereskedelem és terjedés aláássa a védelmet és a biztonságot azáltal, hogy akadályozza a béke tartós megszilárdítását és a társadalmi-gazdasági fejlődést, valamint hozzájárul a rend felbomlásához, táptalajt nyújt a terrorizmusnak és a bűnözői erőszaknak, illetve konfliktusok kiújulásához vezet.

(2) Az (1) bekezdésben említett cél teljesítése érdekében az Unió fellépéseket támogat többek között a következő prioritási területeken:

- a) segítségnyújtás az Albán Köztársaság nemzeti hatóságainak a kézi- és könnyűfegyverek elterjedése és az azokkal való visszaélés kockázatának csökkentéséhez;
- b) a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres jogellenes birtoklásával, tiltott kereskedelmével és az azokkal való visszaéléssel kapcsolatos biztonsági és védelmi kockázatok kezelése Bosznia-Hercegovinában;
- c) támogatás a koszovói (*) rendőrség kézi- és könnyűfegyverek, lőszeres és robbanóanyagok felderítésére és elkobzására szolgáló K-9-es kapacitásának megerősítéséhez;
- d) segítségnyújtás az Észak-macedón Köztársaság nemzeti hatóságainak a kézi- és könnyűfegyverek elterjedése és az azokkal való visszaélés kockázatának csökkentéséhez;
- e) Montenegrói Belügyminisztériuma kapacitásainak megerősítése a kézi- és könnyűfegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelmének és az azokkal való visszaélésnek a hatékonyabb csökkentése, megelőzése és leküzdése érdekében;
- f) a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszeres jogellenes birtoklásával, tiltott kereskedelmével és az azokkal való visszaéléssel kapcsolatos biztonsági és védelmi kockázatok kezelése Szerbiában;
- g) a hagyományos lőszeres illegális elterjedése és azok készletei elleni EBESZ-fellépés megerősítése – 3. szakasz.

(3) A mellékletben meghatározott projekt (a továbbiakban: a projekt) kedvezményezettjei a kézi- és könnyűfegyverek és a hagyományos lőszeres tiltott kereskedelmének megelőzésével és az ellene folytatott küzdelemmel megbízott és azért felelős délkelet-európai hatóságok.

(4) A projekt részletes leírását e határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

(1) E határozat végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) a felelős.

(2) A projekt technikai végrehajtását az EBESZ Titkársága végzi.

(3) Az EBESZ Titkársága a feladatait a főképviselő felelőssége mellett végzi. A főképviselő e célból megköti a szükséges megállapodásokat az EBESZ Titkárságával.

(*) A Tanács (KKBP) 2021/2133 határozata (2021. december 2.) a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) és a hagyományos lőszeres délkelet-európai illegális kereskedelmének megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó törekvéseket támogató átfogó program támogatásáról (HL L 432., 2021.12.3., 36. o.).

(*) Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

3. cikk

- (1) Az Unió által finanszírozott projekt végrehajtására szolgáló pénzügyi referenciaösszeg 3 763 170 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott referenciaösszegeből finanszírozott kiadásokat az Unió általános költségvetésére alkalmazandó eljárásokkal és szabályokkal összhangban kell kezelni.
- (3) A Bizottság felügyeli az (1) bekezdésben említett kiadások megfelelő kezelését. E célból megkötí a szükséges finanszírozási megállapodást az EBESZ Titkárságával. A finanszírozási megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy az EBESZ Titkárságának biztosítania kell - annak nagyságához mérten - az uniós hozzájárulás láthatóságát.
- (4) A Bizottság törekszik arra, hogy a (3) bekezdésben említett finanszírozási megállapodást e határozat hatálybalépését követően a lehető leghamarabb megkösse. A Bizottság tájékoztatja a Tanácsot az ezen eljárás során felmerülő bármely nehézségről és a finanszírozási megállapodás megkötésének időpontjáról.

4. cikk

- (1) A főképviselő az EBESZ Titkársága által rendszeresen elkészített leíró jelentések alapján jelentést tesz a Tanácsnak e határozat végrehajtásáról. Az említett jelentések képezik a Tanács által elvégzendő értékelés alapját.
- (2) A Bizottság jelentést tesz a projekt pénzügyi vonatkozásairól.

5. cikk

- (1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.
- (2) Ez a határozat a 3. cikk (3) bekezdésében említett finanszírozási megállapodás megkötésének napját követő 36 hónap elteltével hatályát veszti. Ez a határozat azonban a hatálybalépésének napját követő hat hónap elteltével hatályát veszti, ha ezen időtartam alatt nem került sor megállapodás megkötésére.

Kelt Brüsszelben, 2024. december 5-én.

a Tanács részéről

az elnök

CSEPREGHY N.